

sesta luovuttaa huoneistot vuoden 1882 tammikuun 1 p:stä s.v. kesäkuun 1 p:ään tulossa olevien valtiopäivien kolmelle aatelittomalle säädylle. Tämän johdosta rakennustoimikunta edellyttäen, että Suomen tiedeseura tarvitsi edellä mainittuja huoneistoja vasta valtiopäivien jälkeen, ehdotti, että aatelittomien säädytjen käytettäväksi edellä mainituksi ajaksi yhteensä 10,000 markan vuokrasta luovutettaisiin ylempi kirjastosali ynnä sen vie-reiset pikkuhuoneet, iso lukusali parvekkeineen ja komeroineen, alakerran eteishuoneen itäpuolella oleva huone, yläkerran lukusali ja siitä itään oleva huone sekä joka säädylle tarpeelliset päällysvaateilat eteisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ rakennustoimikunnan ehdotuksen siten muutet-tuna, että vuokra korotettiin 12,000 markkaan, minkä ohessa mainittu toimikunta valtuutettiin tarpeen vaatiessa vuokraamaan kansankirjastolle ja lukusalille kyseiseksi ajaksi väliaikainen huoneisto.

Suomen taideyhdistyksen anomukseen saada lokakuun 1 p:stä marras-kuun 15 p:ään käyttää hyväkseen kansankirjastorakennuksen ylempää lukusalia suunniteltua taidenäyttelyä varten kaupunginvaltuusto rakennus-toimikunnan sitä puollettua myöntyi²⁾ ehdoin, että johtokunta sitoutui näyttelyesineitä paikoilleen asetettaessa huolellisesti varomaan seiniä ja pylviäitä, kustantamaan näyttelyn huoneille tai talolle kenties aiheuttamien vahinkojen korjaamisen sekä suorittamaan 150 markkaa korvaukseksi lat-tiain vernissaamisesta uudestaan näyttelyn jälkeen.

Huoneiston luovuttaminen kutsuntatoimitusta varten. Läänin kuvernöörin pyydettyä kaupunginvaltuustolta ilmoitusta, suostuiko kaupunki korvauk-setta luovuttamaan kutsuntalautakunnan käytettäväksi Helsingin arvan-nostoalueella toimitettavaa arvannostoa ja tarkastusta varten suurehkon huoneen, johon mahtui vähintään 500 henkeä, ynnä toisen pienemmän hu-oneen, valtuusto päätti³⁾ lausunnossaan ilmoittaa, että kaupungilla ei ollut käytettävänään mitään huonetta, johon likimainkaan mahtuisi edellä mai-nittu määrä henkilöitä, minkä tähden valtuusto ei katsonut voivansa luov-uttaa huoneistoa kyseiseen tarkoitukseen.

Huoneiston luovuttaminen vankeusyhdistyksen majalalle. Suomen van-keusyhdistyksen keskusvaliokunta anoi kaupunginvaltuustolta, että Antre-ankadun talossa n:o 15 sijaitseva huoneisto, jonka kaupunki 400 markan vuosivuokrasta oli vuokrannut mainitulle yhdistykselle vapautuneiden miesvankien majalan ylläpitämistä varten, annettaisiin maksutta yhdis-tyksen käytettäväksi. Lähetettyään⁴⁾ asian rahatoimikamariin valtuusto päätti⁵⁾ kamarin lausunnon mukaisesti, että yhdistys vastedes sai ilman vuokraa käyttää hyväkseen mainittua huoneistoa, minkä ohessa yhdistys vapautettiin kesäkuun 1 p:n jälkeen erääntyneen vuokran suorittamisesta.

4. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Vesijohdon ulottaminen Yrjönkadun taloon n:o 11. Senaattori A. F. Munckin anottua kaupunginvaltuustolta, että vesijohto ulotettaisiin Yrjön-kadun taloon n:o 11, valtuusto päätti⁶⁾, sen jälkeen kun insinööri R. Huber

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. elok. 8 §. — ²⁾ S:n 20 p. syysk. 13 §. — ³⁾ S:n 8 p. hel-mik. 21 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 13 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 9 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. huhtik. 6 §.

oli laatinut työn kustannusarvion ja rahatoimikamari antanut¹⁾ asiasta lausunnon, kamarin ehdotuksen mukaisesti myöntää 460 markan suuruisen määrärahan vesijohdon jatkamiseen Antreankadulta mainittuun taloon saakka, mutta samalla varata hakijalle mahdollisuuden siinä tapauksessa, että hän piti sitä itselleen edullisempänä, itse huolehtia johdon rakentamisesta Bulevardikadulta puheena olevaan taloon, missä tapauksessa hänelle kyseisestä työstä suoritettaisiin mainitun suuruinen avustus, kummassakin tapauksessa kuitenkin ehdoin, että hän suoritti vesijohdon käyttämisestä 72 markan suuruisen vuosimaksun.

Vesijohdon ulottaminen Fredrikinkadun taloihin n:ot 53, 55 ja 57. Talonomistajain G. E. Sundqvistin, R. Amnellin ja G. A. Ekholmin esittämään anomukseen, että vesijohto jatkettaisiin Eerikinkadulta Fredrikinkadun taloihin n:ot 53, 55 ja 57, kaupunginvaltuusto myöntyi²⁾ tarkastavan insinöörin J. Forsmanin laadittua työn kustannusarvion ja rahatoimikamarin annettua siitä puoltavan lausunnon; työ oli suoritettava Malmin- ja Eerikinkatujen välisen viemärikanavan rakentamisen yhteydessä. Samalla valtuusto myönsi tähän tarkoitukseen paitsi 360 jalkaa neljän tuuman valurautaputkia kaupungin varastosta 720 markan määrärahan.

Uusien katujen paaluttaminen. Vtn Donnerin kaupunginvaltuustolle tekemän kirjallisen ehdotuksen, joka koski uusien katujen paaluttamista osin pitkin n.s Espoon kasarmin kaakkoisreunaa Fredrikinkadulle, osin Töölönlahdesta idässä mereen lännessä, osin vielä It. viertotien pohjoispuolelle, valtuusto lähetti³⁾ rahatoimikamariin. Kamari ei antanut lausuntoa asiasta kertomusvuoden kuluessa.

Kustannukset täytemaan lisäämisestä Kluuvin kaduille. Eräiden talonomistajain vuonna 1879 valitettua⁴⁾ läänin kuvernöörille n.s. Kluuvin kuivattamista koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikäli tämä kohdistui täytemaan lisäämiseen heidän talojensa ohi kulkeville kaduille, ja valtuuston vuonna 1880 annettua⁵⁾ kuvernöörin vaatiman selityksen asiasta saapui valtuustolle vuonna 1881 ilmoitus, että kuvernööri katsoen katujen täyttämistä koskevien asiain käsittelemisen ja ratkaisemisen kuuluvan maistraatille oli kumonnut valtuuston päätöksen. Tämän johdosta valtuusto antoi⁶⁾ erälle aikaisemmin asetetulle valiokunnalle⁵⁾ tehtäväksi ottaa harkittavakseen, oliko kuvernöörin päätöksestä valitettava, ja siinä tapauksessa antaa valtuustolle ehdotuksen valituskirjelmäksi.

Mietinnössään valiokunta esitti, että kaupunginvaltuusto valittaisi kuvernöörin päätöksestä, ja esitti samalla valituskirjelmän ehdotuksen, jossa korostettiin sitä, että valtuusto tehdessään edellä mainitun päätöksen ei ollut ylittänyt valtuuksiaan. Valtuusto hyväksyi⁷⁾ ehdotuksen muutoksitta, ja sihteerin valtuutettiin jättämään valituskirjelmä senaattiin. Senaatti vahvisti⁸⁾ kuitenkin kuvernöörin päätöksen.

Maistraatti tiedusteli sen jälkeen, kaupunginvaltuustolta, sitoutuiko kunta sekä kustantamaan mainittujen katujen täyttämisen, elleivät yksityisten niiden varrella sijaitsevien talojen omistajat ottaneet kustannuksista vastatakseen eikä heitä voitu velvoittaa niitä suorittamaan, että myöskin talonomistajan oikeutetusti vaatiessa korvausta täyttämisen aiheuttamasta vahingosta ja tappiosta antamaan sellaisen korvauksen asianomaisten ja rahatoimikamarin kesken tehdyn sopimuksen jälkeen tai elleivät nämä voineet

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. maalisk. 2 §. — ²⁾ S:n 16 p. elok. 7 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk 5 §. — ⁴⁾ Ks. s. 32. — ⁵⁾ S:n s. 108. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. maalisk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. huhtik. 10 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. lokak. 14 §.

siitä sopia, tuomioistuimen harkinnan jälkeen. Lähetettyään ¹⁾ asiaa koskevan maistraatin kirjelmän rahatoimikamariin ja tämän annettua siitä lausunnon, jossa puollettiin myöntävän vastauksen antamista maistraatin kysymyksiin, valtuusto päätti ²⁾ maistraatille lähetettävässä vastauskirjelmässä ilmoittaa, että kaupunki suostui mainittuihin sitoumuksiin, sikäli kuin ne koskivat Pohj. Esplanaadikatua ynnä siihen rajoittuvia Kluuvikadun osia, jota vastoin valtuusto muiden Kluuvin katujen suhteen pidätti itselleen oikeuden antaa niistä eri lausunnon vastedes, kun niiden korottaminen saattoi tulla kysymykseen.

Ulriikankadun y.m. tasoittaminen. Maistraatti oli vuonna 1880 annetulla päätöksellä velvoittanut kaupungin ennen vuoden 1881 loppua samanaikaisesti muiden Ulriikankadun varrella olevien talojen omistajain kanssa kiveämään osuutensa mainitusta kadusta ja varustamaan sen jalkakäytävällä sekä sen yhteydessä kiveämään myöskin Vuorimies- ja Ulriikankatujen välillä olevaa kaivoa ympäröivän aukion sekä sepelöimään osuutensa katolisen kirkon, Kaivopuiston sekä Sauna- ja Ulriikankatujen välisestä aukiosta. Tämän johdosta rahatoimikamari kaupungininsinöörin asiasta antaman lausunnon mukaisesti anoi, että kaupunginvaltuusto myöntäisi yhteensä 9,512 markan suuruisen määrärahan kaupungille kuuluvien Ulriikankadun osien ja siihen rajoittuvien katolisen kirkon tontin edustalla ja Vuorimieskadun varrella olevien avoimien paikkojen kiveämiseen sekä antaisi kamarin tehtäväksi hankkia sellaisen muutoksen maistraatin tuomioon, että kaupungin osuuden mainitun kirkon edustalla olevasta aukiosta sepelöimisen asemesta saisi kivetä.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ kehoittaa rahatoimikamaria merkitsemään koko kyseisen määrärahan vuoden 1882 talousarvioon. Sen jälkeen kun maistraatti kamarin anomuksesta oli myöntynyt siihen, että töiden suorittamisen sai lykätä mainittuun vuoteen, kamari merkitsi talousarvioehdotukseensa Ulriikankadun sekä Vuorimieskadun varrella ja katolisen kirkon edustalla olevien avoimien paikkain kiveämiseen 5,600 markan määrärahan sekä mainitun kadun ja aukoiden tasoittamiseen 5,000 markkaa. Nämä erät otettiin sellaisinaan maistraatin talousarvioehdotukseen.

Talousarviovaliokunnan ehdotuksesta ⁴⁾ kaupunginvaltuusto talousarviota järjesteltäessä merkitsi ⁵⁾ ainoastaan viimeksi mainitun määrärahan vuoden 1882 talousarvioon.

Ulriikaporinkadun tasoittaminen. Vuoden 1882 talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ kehoittaa rahatoimikamaria ensi tilassa laadittamaan ja lähettämään valtuustolle Ulriikaporinkadun tasoittussuunnitelman kustannusarvioineen.

Rauhankadun tason alentaminen. Oheistaen profiilikartan ja 1,600 markkaan päättyvän kustannusarvion pankkivaltuusmiehet anoivat, että kaupunginvaltuusto aikaisemmin laaditun suunnitelman mukaisesti antaisi kaupungin kustannuksella alentaa Rauhankadun tasoa Suomen pankin uuden talon kohdalta. Sen johdosta antamassaan lausunnossa rahatoimikamari, johon asia oli lähetetty ⁶⁾, huomautti m.m., että edellä mainittua suunnitelmaa ei koskaan ollut asianmukaisesti vahvistettu, että Rauhan-

¹⁾ Valt. pöytäk. 25 p. lokak. 4 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 4 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 9 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. helmik. 6 §.

kadun nousua kyseisellä paikalla ei voinut pitää niin suurena, että se olisi tehnyt kadun alentamisen tarpeelliseksi, sekä etteivät muutkaan syyt vaatineet kaupunkia kustantamaan kyseistä työtä, josta olisi hyötyä pääasiallisesti vain pankkirakennukselle. Kamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ pankkivaltuusmiehille osoitetussa kirjelmässä ilmoittaa, että kaupunki suostui panemaan toimeen puheena olevan Rauhankadun tasoittamisen ainoastaan ehdoin, että Suomen pankki suoritti työn aiheuttamat kustannukset.

Rautatientorin kiveäminen. Vuoden 1882 talousarviota järjesteltäessä kaupunginvaltuusto talousarviovaliokunnan ehdotuksesta²⁾ päätti³⁾ anoa, että Rautatientorin täydellisen kiveämisen saisi jättää toistaiseksi tai ainakin lähimmiksi viideksi vuodeksi.

Torikaupan y.m. järjestäminen. Läänin kuvernööri kehoitti maistraatin välityksellä kaupunginvaltuustoa:

1) mikäli asia kuului valtuustolle, päättämään, missä kaupungin torikaupan lähitulevaisuudessa tuli tapahtua;

2) jos tämän kaupan silloista paikkaa jatkuvasti pidettiin sopivana, ottamaan harkittavakseen kuvernöörin esittämän ehdotuksen, että Rantatorille rakennettaisiin myymälöitä ja Kauppatorin länsipäähän avoimia katoksia, sekä siinä tapauksessa, että tämä ehdotus pääkohdittain hyväksyttiin, myöntämään varoja sen toteuttamiseen lähinnä seuraavana vuonna tai myös siten, että puolet työstä suoritettiin vuonna 1882 ja toinen puoli vuonna 1883;

3) harkitsemaan, eikö siinä tapauksessa, että katsottiin tarpeelliseksi heti siirtää torikauppa Rautatientorille, olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin sinne ulkomaisten esikuvien mukaan kivistä rakennettavien kellareilla ja varastohuoneilla varustettujen kunnollisten kauppahallien piirustusten ja kustannusarvioitten laatimiseksi; sekä

4) voitiinko edellyttää, että yhteen tai useampaan paikkaan kaupunkiin rakennettaville yleisille pesulaitoksille saataisiin vesijohdosta vettä alennettuun hintaan sekä sopivia tonttipaikkoja, eritoten Kasarmintorilta.

Rahatoimikamari, johon valtuusto lähetti⁴⁾ asian, huomautti lausunnossaan ensin, että torikaupan paikan muuttaminen ei lähitulevaisuudessa näyttänyt tarpeelliselta paitsi sikäli, että metsäntuotteiden ja karjanrehujen kaupalle olisi varattava paikka Rautatientorilta. Sinne olisi niin ollen heti siirrettävä parrujen, tukkien, riukujen, lankkujen, lautojen ja muiden rakennusaineiden, hiilien, halkojen (kaupunkiin meritse tuotuja lukuun ottamatta), tervan, sammalten, heinien ja olkien kauppa sekä myöhemmin, torin kiveämisen jälkeen, myöskin karjakauppa. Kuvernöörin ehdotusta myymäläkojujen rakentamisesta rantatorille kamari puolsi siten, että yhteensä 180 tällaista kojua pystytettäisiin kahteen yhdensuuntaiseen riviin Länt. Rantakadulle satamakonttorin ja kalastajasataman eteläisen laiturinreunan välille ja toinen näistä riveistä rakennettaisiin vuonna 1882 ja toinen seuraavana vuonna. Kamari olikin merkinnyt vuoden 1882 talousarvioehdotukseen 90 tällaisen kojun rakennuskustannukset, 45,000 markkaa. Sitä vastoin kamari puolestaan vastusti ehdotusta avoimien katosten pystyttämistä Kauppatorin länsiosaan ja samoin ehdotusta kauppahallien rakentamisesta Rautatientorille. Mitä lopuksi tuli yleisiä pesulaitoksia kos-

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. maalisk. 9 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ³⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 9 §.

kevaan kysymykseen, oli kamarin mielestä mahdotonta antaa siitä lausuntoa, ennenkuin asiasta oli olemassa tarkempi ehdotus. Missään tapauksessa ei kuitenkaan tähän tarkoitukseen olisi luovutettava osia Kasarmintorista.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto ensin päätti ¹⁾ ainoastaan painattaa sen johdosta syntyneet asiakirjat ²⁾. Myöhemmin valtuusto talousarvion järjestelyssä talousarviovaliokunnan ehdotuksesta ³⁾ antoi ⁴⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi ensi tilassa antaa laatia ja lähettää valtuustolle ehdotettujen myymäläkojujen piirustukset kustannusarvioineen.

Kirkkotorin istutukset. Kollegiasessori N. C. Westermarckin y.m. esittämän anomuksen, että Kirkkotorin aitauksen sisäpuolella olevat pensaat poistettaisiin ja niiden sijaan istutettaisiin puita, kaupunginvaltuusto vuonna 1880 oli lähettänyt ⁵⁾ rahatoimikamariin. Kamarin pyydettyä asiasta lausuntoa v.t. kaupunginpuutarhuri L. A. Jernströmiltä tämä pääasiassa yhtyi esitettyihin toivomuksiin ja antoi kamarille ehdotuspiirustuksen, joka koski kyseisten istutusten järjestelyn muuttamista. Tämän piirustuksen mukaan poistettaisiin paikalta korkeat, vesakoksi kasvaneet pensaat ja eräitä liiaksi kasvaneita puuryhmiä ja niiden sijaan istutettaisiin uusia puita ja pieniä ryhmiä matalia pensaslaatuja, minkä lisäksi puistikkoa ympäröivä aitaus ainakin toistaiseksi säilytettäisiin. Vuonna 1881 kamari puolsi tätä ehdotusta ja sen jälkeen valtuusto hyväksyi ⁶⁾ sen.

Maan osoittaminen lehtikuusien istuttamista varten. V. t. kaupunginpuutarhuri L. A. Jernströmin esittämä ehdotus, että kaupunki osoittaisi maata lehtikuusien koeistutusta varten, jollaisen Suomen metsänhoitoyhdistys aikoi panna toimeen Helsingissä syyskuun 9 p:nä pidettävän vuosikokouksensa yhteydessä, ei antanut ⁷⁾ aihetta toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston taholta. Myöhemmin mainitun yhdistyksen puheenjohtaja, johtaja A. G. Blomqvist yhdistyksen puolesta teki samaa tarkoittavan anomuksen, mutta valtuusto epäsi ⁸⁾ senkin.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Vuoden 1880 meno- ja tulolaskelma. Rahatoimikamarin lähettämä, rahatoimikonttorin laatima Helsingin kaupungin vuoden 1880 menoja ja tuloja koskeva laskelma ei aiheuttanut ⁹⁾ toimenpidettä.

Kaupunginkassan katsastus. Kaupunginkassan katsastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁰⁾ vtt Borgin ja Svenssonin ja heidän varamiehekseen vtn Nybomin.

Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastus. Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁰⁾ vtt Steniuksen ja Tallgrénin sekä heidän varamiehekseen vtn Eskolinin.

Kaupungin vuoden 1880 tilien tarkastus. Rahatoimikamari ilmoitti ¹¹⁾,

¹⁾ Valt. pöytäk. 20 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ Painetut ilman numeroa. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁵⁾ Ks. s. 109. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. maalisk. 6 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. kesäk. 12 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. elok. 27 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. huhtik. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 4 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. maalisk. 6 §.